

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJU

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA ALOJZIJ POHAR C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Molitev za javne zadeve

Seznanimi vas hočem z besedo našega višjega pastirja. Na shodu, ki ga je imel z gg. dekani, je izrekel besede: »Potreba je v današnjih časih, da se več moli za splošne javne zadeve.«

Morebiti smo res malo preveč vajeni, da v molitvi iščemo le sebe in svojih koristi. Svoje zdravje, zdravje svojih domačih, blagor hleva in polja, to imamo pred očmi. Za to molimo. In čimbolj naš sila privija, tembolj molimo. Če se pa ne zgodi, kar hočemo, potem pa gorje Bogu. Strašno besedo sem zapisal. Ali nemalo krat resnično.

Sebe torej vidimo, splošnim potrebam pa zapiramo svoje oko in mašimo svoje uho.

»I! Kakšne pa so splošne potrebe! Saj za nje niti ne vemo ne!« Kratko povedano so splošne potrebe skupna last večje družbe, torej ne zadevajo le posameznega človeka ali le nekaj družin.

Po svojem obsegu so splošne zadeve lahko različne. Morebiti zadevajo le samo župnijo. Nameravan misijon ali duhovne vaje. Kakšen bo uspeh sv. misijona ali duhovnih vaj, ni odvisno samo od voditeljev, od domačih duhovnikov ali od misijonarjev, ampak mnogo mnogo tudi od župljanov. Skupna zadeva cele župnije mora biti vsakoletno prvo sv. obhajilo otrok. Kakor so ob rojstvu sv. Janeza Krstnika vpraševali »Kaj neki bo iz tega otroka?« tako mora biti skrb cele župnije za to, kaj bo prišlo iz vsakoletnih prvoobhajancev. Vredni so naše molitve in naših skrbi. Vsaka župnija ima še marsikaj takega, kar bi lahko spravili semkaj v tale predal. Kar pri shodih KA se o tem pomenite.

Vsaka škofija ima spet svoje skupne zadeve. Samo eno naj omenim: skrb za dobre duhovnike. Ni je kmalu večje kazni za ljudstvo, kakor če jim manjka dobrih duhovnikov. O tem bi nam lahko naši bratje onstran mej napisali nekatero poglavje. Ni pa samo škofova zadeva, dati škofiji dobrih duhovnikov, marveč je to stvar vseh vernikov v škofiji. Molimo torej za svoje duhovnike: za tiste,

ki so bili kdaj med nami, za tiste, ki so zdaj in morebiti še najbolj za tiste, ki šele bodo.

Omenimo nekatere naše splošne narodne zadeve. Vernost našega naroda doma in v tujini, skrb za naše izseljence, treznost našega naroda, proglašenje škofa Slomška in Baraga za svetnika. Mislím, da sami čutíte težo teh skupnih naših zadev in da mi ni treba še posebej povdarjati, da so vse te potrebe vredne, da jih priporočamo dan za dnevom božjemu varstvu.

Koliko splošnih javnih zadev ima pa sv. Cerkev! Nekatero naj na kratko omenim. Skrb za mir med narodi. Povejmo na ves glas: Najboljša, najcenejša zveza narodov je in ostane sv. katoliška Cerkev s svojimi nauki o ljubezni do bližnjega. Ko bi narodi Cerkev malo bolj poslušali, marsikako razočaranje bi jim bilo prihranjeno. Molimo z njo za mir na zemlji. Opozarjam mimogrede, da bo poslej vsako prvo soboto v mesecu pri Mariji Pomagaj ena sv. maša za ohranitev miru med narodi in stanovi in za blagor naše domovine. Naj bi se s to željo sv. očeta vsaj ta dan združili tudi mi po naših domovih!

Važna splošna cerkvena zadeva je in bo ostala za vse čase misijonstvo, skrb za razširjanje evangelija med pogani. Naj bi nas vse prešinila misel Gospodova: »Prosíte torej Gospoda žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev!«

Samo še eno reč naj omenim; to so mesečni nameni apostolstva molitve. Najdete jih v vsakem Bogoljubu in v Glasniku Srca Jezusovega. Koliko bi bilo vredno, ko bi se vsi verniki zanje zavzeli in zanje molili!

Odkril sem vam celo vrsto javnih zadev. Vsi smo po svojih močeh dolžni, zanje delati in moliti. Da, delati in moliti. Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje. Če bomo šli Bog in ljudje skupaj, eno pot, bomo z delom in molitvijo mnogo dosegli.

Ljudje sami pa nič, nič, nič... L.

ODPOVED

Akademski misijonski tečaj in misijonski dan, ki smo ju napovedali v zadnji številki za 29. junij, se ne bo sta vršila zdaj, ampak pozneje. Kdaj, bomo še objavili v Našem listu in drugem časopisu.

Pravdanje

Morda največja nesreča, ki tare naše ljudstvo, je pravdanje. To je tisti grozni prostovoljni davek, ki je že sto in sto posestnikov uničil ali jih spravil v dolgove, iz katerih se ne morejo več dvigniti. Ljudje se pravdajo za vsako stvar: za steze, za pota, za meje, za dedščine, zaradi razžaljenja časti itd. Nihče ne bi rekel nobene besede, če bi se pravdali le takrat, ko se je treba pognati za pravico, od katere ni mogoče odstopiti. Ali to je le redkokdaj. Največkrat so stvari tako malenkostne, da ni vredno govoriti o njih, ali pa so slučaji taki, da je mirna in pametna poravnava vedno mogoča, če je le na obeh straneh dobra volja. Ali ravno te ni!

Vzroki pravdanja so razni. Eden izmed njih je pohlep, lakomnost po zemlji, pri dediščinah navadno po denarju. — Kmet gre orat, pa vedoma in namenoma odorje svojemu sosedu nekoliko zemlje. Če je ta miroljuben, bo morda prvokrat molčal. Ali lakomnež odorje drugikrat še eno brazdo. Zdaj se seveda oškodovani začne braniti. Začne se pravda za nekaj korakov zemlje.

Pri dediščinah je pohlep po denarju. Sin je prevzel posestvo po očetu, hčere je bil oče izplačal že poprej. Ali posestvo je zdaj več vredno kot je bilo takrat, ko ga je oče izročil. V hčerah ali v njihovih možeh se vzbudi lakomnost. Če dedič očetovega posestva svojim sestram noče ničesar primekniti, se začne pravda.

Drugi vzrok je nekaka trma, ki je za pametnega človeka naravnost nerazumljiva. Kmet se naenkrat domisli, da zapre svojemu sosedu bližnjico, stezo ali pot. Na stezo nameče kup grmovja. Sosed, ki pride po navadnem potu, razmeče in odstrani te veje, enkrat ali večkrat — in kar na-

enkrat se začne pravda zaradi motenja posesti ali kakor se pač zove. — Ali pa: kmet zapre svojemu sosedu dovozni pot na njivo. Ta kljub prepovedi vozi ali podere plot, ki ga je prvi postavil — in spet morajo miriti odvetniki. Kmet izkoplje na sredi pota jarek, da sosed ne more voziti niti hoditi. Spet vzrok za pravdo. Ko bi bila stvar kaj vredna! Ali navadno ni nič. Znani so mi primeri, ko je bil preporni košček zemlje vreden 10 do 20 Din. Pravda se je vlekla in stroški so narasli nad 10.000 Din in še več.

Pripoveduj pravdajočima se stran-kama kolikor hočeš, nihče te ne posluša. Morda bi te še poslušal, ko bi ne bilo hujskačev. To so tisti škodljivci, ki zaslužijo najstrožjo obsodbo. Hujskači zo začetniki pravd. Ti podpihujejo, ti dražijo, ti nagovarjajo.

O pričah, ki prisegajo med pravdanjem, za zdaj ne mislim govoriti. Ne morem si misliti, da bi bilo res, kar trdijo mnogi, da naši ljudje tudi krivo prisežejo za kakšen »cikorjevec«. Ne verjamem še, vendar sem tudi v tem že postal črnogledec.

Dokler pokriva sneg dole in hribe, travnike in njive, so kmetje primorani, da bivajo doma vsak za svojo pečjo. Ta čas vsak zase doma ugiblje in modruje. Ko pa sneg skopni in se prične poljsko delo, pohite kmetje na njive in travnike. Sosedje, ki so se že pravdali, so spet blizu skupaj in spet je nevarnost, da se začno prepirati. Beseda dá beesdo in kmalu je spet tožba, če ne zaradi zemlje, pa

zaradi razžaljenja časti. Ena sama pravda je večkrat kriva, da ne pride do miru in ljubezni. In sovraštvo sega potem od rodu do rodu.

Naglasil sem, da so pomirjevalni poskusi največkrat zastoj. Duhovnik pripoveduje o ljubezni do bližnjega na prižnici in v spovednici, hodi na dom mirit razkačene duhove, župan ali občinski mož se trudi, nagovarja, pametni in mirni ljudje svare — ali navadno zmaga staro sovraštvo ali pohlep ali trma ali pa hujskač. Kmet kar noče uvideti, da je njegova največja nesreča — pravdanje.

So ljudje, ki so rojeni prepirljivi in pravdarji. Strašne narave! Razburjajo in vznemirjajo vso vas, celo občino. Brez prepira ne morejo živeti; žilica jim ne da miru. Povsod preže na svoje sosede, ki so po njihovem prepričanju njihovi zakleti sovražniki. Seveda imajo zato večne pravde zaradi razžaljenja časti. Vsaka dvo-nožna živalca, ki stopi na njihovo njivo, jim takoj pojé mernik najlepšega žita in pomandra s svojimi kopiti vse bilke. Vsa zemlja od Urala do Triglav je njihova last. Odtod spet večne pravde zaradi prizadete umišljene škode, zaradi motenja posesti itd. Seveda taki ljudje skoro vsako pravdo zgube, kar še bolj razpihne ogenj njihove jeze.

Nujno potrebno bi bilo, da bi župan in občinski možje imeli pravico vsaj v manjših stvareh posredovati in odločati. Sicer bo naš, k pravdanju nagnjeni kmet, ki ga tlači še sto drugih nadlog, prišel na rob prepada.

konca in kraja: vseh družb in bratovščin mi ni mogoče naštet. Te smatrajte kakor za nižje častnike v vrstah vojskujoče se Cerkve. Potem pa pridejo člani cerkvenega vodstva, od kaplanov mimo redovnikov, župnikov, dekanov in škofov gori do papeža. Vsi skupaj pa moramo biti — **dobri katoličani.**

Ureditev svete Cerkve same torej nujno potrebuje takih verskih družb, katerih člani so sicer vsakdanji ljudje, ne svetniki, ne svetnice, pač pa naj bi bili drugim za vzor, za spodbudo, za pomoč.

Če bi hotel kdo reči, da sv. Cerkev v svojih prvih apostolskih časih vsega tega ni poznala, pa so bili njeni člani vendar vsekakor vzorni ljudje, bomo rekli, da je to resnica in da je bilo takrat lahko voditi Cerkev, ko se je razraščala šele v tisoče in v deset in stotisoče, če tudi ni imela teh in podobnih verskih družb. Ko pa je Cerkev narasla v milijone in v stotine milijonov, ko so se njeni člani razširili po vseh delih sveta, je bila pa Cerkev primorana, da si poišče novih, časom primernih pripomočkov, da svoje številne zборе in trume lažje vlada. Saj je tudi vojaštvo v republiki San Marino in v kneževini Monako (prva ima krog 11.000, druga pa krog 16.000 prebivalcev) vse drugače urejeno kakor pa v obsežnem vladarstvu Velike Britanije, po domače Angleške.

Člani vseh verskih družb naj bodo kakor luč v domači hiši in kakor svetilnik na morju. Kdorkoli se vrača v temni noči domov, se že iz daljave ozira po svetlobi domače hiše in proti njej naravna svojo pot ter skuša varno doseči svoj cilj. In bodo naj kakor svetilnik na morju, ki kaže ladjam na odprtem morju v temni noči pravo smer, kjer bodo vozile brez hujskih nevarnosti, dokler jim ne pokaže varnega pota v pristanišče. To in še več morajo biti člani vsake verske družbe in bratovščine.

Torej ne za razdor, ampak za vzor in za podporo so postavljeni tako vernikom kakor dušnim pastirjem. Naj bi se vsi tega tudi vsak čas zavedali!

Vsako leto enkrat slišite v cerkvah brati besede sv. Pavla: »Različni so duhovni darovi, isti pa je Duh. In različne so službe, isti pa je Gospod. In različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh.« Podobno bi lahko mi rekli: Različne so družbe, Duh, ki jih vodi, je pa isti; raznovrstne so bratovščine, Cerkev je pa ista in razna so pota, ki vodijo v nebesa, Bog je pa isti, ki vodi vse k istemu cilju, k večni Luči, k sebi samemu.

Marijina družba, tretji red, družba treznosti, družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa, Vincencijeva

Cerkvene organizacije

Nemalokrat ste že slišali besedo, da so Marijine družbe odveč, da je tretji red nepotreben, da so sploh vse družbe, ki jih Cerkev vodi in podpira, Cerkvi bolj v škodo kakor v korist, da sejejo samo razdor med verniki. In pa: »Ali nismo že zadosti Marijini otroci, če smo katoliški kristjani? Ali ni Marija že itak Mati vseh katoličanov?«

Če bi tako govorili samo nasprotniki sv. Cerkve, potem bi lahko rekli: »Že vemo, koliko je ura bila.« Če pa tako govorijo tudi dobri verniki, tudi trezno in resno misleči ljudje, potem je pa prav, da se o vsem tem malo pomenimo.

V sv. pismu, v Visoki pesmi Salomonovi (6, 9) beremo besede, ki ste jih že večkrat slišali: »Kdo je ona, ki prihaja kakor vzhajajoča zarja, lepa kot luna, izbrana kot sonce in strašna kot oborožena vojna truma?«

Razlagavci sv. pisma so tega mnenja, da v prenešenem pomenu vidimo v teh besedah sv. Cerkev (Wolf-Alioli, Sv. pismo, III, str. 452). Njena

lepota je v neštevilnih krepstih, s katerimi se odlikujejo njeni člani, izbrana je, da vodi ljudi k svetlobi večnega Sonca, močna je, ker mora po Gospodovih besedah kljubovati tudi peklenkim silam. V strah jim je njegova beseda: »In peklenška vrata je ne bodo premagala.«

V dobro opravljeni vojni četi so vojaki vseh vrst. Navadni vojaki prostaki, nižji in višji častniki gori do vrhovnega poveljnika. Vsi pa morajo biti eno v tem, da so res — **junaki.**

V vrstah sv. katoliške Cerkve je podobno. Imamo vernike, ki niso včlanjeni v nobeni družbi ali bratovščini. Njihovo ime je bilo zapisano ob vstopu v življenje v rojstno in krstno knjigo, morebiti bodo vpisani kdaj tudi v poročno knjigo, ob odhodu s tega sveta bo pa njihovo ime prišlo še v mrliško knjigo. Vsi ti so kakor v armadi navadni vojaki. Potem imamo vernike, ki so člani Marijinih družb, tretjega reda, družbe treznosti, Vincencijevih ali Elizabetinih družb, misijonskih družb... Brez

in Elizabetina družba, družba za širjenje vere, bratovščina presv. Srca Jezusovega, bratovščina srečne smrti... Toliko družb, toliko bratovščin, in vsaka ima svoj namen in vsaka nas skuša voditi h Kristusu Jezusu.

Kar pa vodi k Bogu, ne smemo izrabljati za razdor in za razpor v svojih lastnih vrstah, če hočemo, da bo sv. Cerkev res kakor dobro oborožena vojskova truma. Moč in junaštvo armade je v edinosti med nižjimi in višjimi. Naj bo edinstvo tudi znamenje moči sv. katoliške Cerkve, pa bo z nami Bog in njegov blagoslov. L.

Spoštuj hišo božjo!

(Nadaljevanje.)

Nadalje so na oltarju še takozvane kanonske tablice. To so tri tablice, na katerih so napisane razne molitve, tako n. pr. na levi tablici zadnji evangelij, na srednji slava in vera in pa posvečevalne besede. Na desni tablici pa so razne molitve, ki jih duhovnik moli pri darovanju, n. pr. oni lepi psalm »Umil bom roke med nedolžnimi in stal bom pred tvojim oltarjem, Gospod«. Srednja tablica mora biti na oltarju med sv. mašo, za drugi dve pa ni zapovedano, da bi morali biti.

To, kar sem dozdam našteval, mora biti na oltarju med božjo službo in se brez tega sv. daritev ne more vršiti; a kar bom odslej opisoval, je pa samo priporočljivo, da je med službo božjo na oltarju, ni pa nujno potrebno, tako n. pr. oltarna slika ali kip. Marsikdo je morda mislil, da je oltarna slika ali kip bistveni del oltarja, ali to je le nekak okras za oltar in navadno predstavlja svetnika, ki mu je oltar posvečen. Pomen kipa ali slike je v tem, da nas spominja na svetnika, in vsak dober kristjan bi pač moral vedeti, katerim svetnikom so posvečeni oltarji farne cerkve.

Nadalje je na oltarju še tabernakelj. Beseda pride od latinske besede »tabernaculum« in pomeni šotor. Prvi tabernakelj na zemlji je bil sveti šotor, ki ga je zgradil Mozes v puščavi, v katerem je bila skrinja zaveze in nad katero je bival Bog v podobi oblaka. Prav tako je pozneje prebival Bog v Salomonovem templju. V tabernaklju pa ne prebiva Bog samo v podobi oblaka, ampak v podobi kruha.

V prvih časih krščanstva še niso shranjevali Najsvetejšega, ker jim je sv. Evharistija bila daritev in jed, zato tudi niso imeli v cerkvah tabernakljev v današnjem pomenu besede. Verniki so jemali sv. Evharistijo na svoje domove in jo nosili jetnikom v ječe. Dijakoni so jo nosili bolnikom. Komu ni znana ona prelepa zgodba o

sv. Tarciziju, ko je nesel sv. Rešnje Telo bolnim in jetnikom in so ga tovariši umorili.

Ko pa so pozneje začeli graditi cerkve, so tudi začeli shranjevati sveto Rešnje Telo v cerkvah za bolnike. shranjevali so ga v bližini oltarja in so ta kraj imenovali secretarium, to je zdaj naša zakristija. V srednjem veku so hranili sv. Rešnje Telo v posodah stolpaste oblike v bližini oltarja. Taka posoda je bila v začetku lesena ali železna, pozneje pa čimdalje bolj dragocena. Na te posode stolpaste oblike nas še danes spominja vzklik v lavretanskih litanijah: Stolp slonokošeni, hiša zlata. (Primeri je naslednja: Kakor nam je Marija darovala Jezusa, tako nam ga hrani ta posoda v podobi kruha.)

Pozneje v 9. stoletju so v nekaterih deželah, zlasti v Franciji in Nemčiji začeli namesto teh posod uporabljati nekake škatljice, ki so imele obliko goloba. Golob je visel na verižici pred oltarjem, na hrbtu je imel majhno zaklopko, kjer so vlagali ozven jemali sv. Evharistijo.

Prazniki in godovi

JULIJ

1. Petek (27. dan po mlaju): Praznik Presv. Krvi — Martin, škof; Romuald, šk.; Kast in Sekundin, škofa in muč.; Gal, šk.; Domicijan, opat; Eparhij, opat; Salus, sp.; Teobald, puščavnik.

2. Sobota (28. dan po mlaju): Obiskovanje Dev. Marije; — Proces in Martinjan; Ariston, Krescencijan, Evtihijan, Urban, Vital, Just, Felicisim, Feliks, Marcija in Simforoza, mučenci; Svitun, šk.; Oton, šk.

3. Nedelja (29. dan po mlaju): **7. pobinkoštna.** Evangelij: O lažnivih prerokih. — Leon, p.; Trifon, Hijacij, Irenej in Mustiola, muč.; Marko in Mucijan, m.; Anatolij, šk.; Heliodor, šk.; Datus, šk.; Tomaž, apostol.

4. Ponedeljek (30. dan po mlaju): Lavrijan, šk. muč.; Jukundijan, muč.; Inocencij in Sebastijan, m.; Namfanion, m.; Teodor, šk.; Flavijan in Elija, škofa; Urh, šk.; Elizabeta, vdova; Martin, šk. in spoz.

5. Torek (1. dan po mlaju): Ciril in Metod, škofa; Zoa, muč.; Domicij, m.; Atanzij, m.; Agaton in Trifina, m.; Marin, Teodot in Sefoda, m.; Cirila, m.; Numerijan, šk. in sp.; Filomena, devica.

6. Sreda (2. dan po mlaju): Izaija, prerok; Trankvilin, m.; Romul, šk. m.; Dominika, dev. m.; Lucija, m.; Goar, šk.

7. Četrtek (3. dan po mlaju): Klavdij, Nikostrat, Kastorij, Viktorin in Simforijan, m.; Apolonij, šk. sp.; Vilibald, šk.; Ildij, šk.; Odon, škof; Panten, sp.; Edilburga, d.; Benedikt, menih.

8. Petek (4. dan po mlaju): Elizabeta, kr., vdova; Akvila in Priscila, spoz.; Killjan, šk. m.; Prokopij, m.; Hadrijan, p.; Evgenij, p.; Avspicij, šk. spoz.

9. Sobota (5. dan po mlaju): Zenon in tov., m.; Ciril, šk. m.; Anatolija in Avdaks, m.; Brikcij, šk.; Veron. Julijani, opatinja.

10. Nedelja (6. dan po mlaju): **8. pobinkoštna.** Evangelij: O krivičnem hišniku. — Januarj, Feliks, Filip, Aleksander, Silvan, Vital in Marcijal, muč.; Rufina in Sekunda, dev. m.; Apolonij, m.; Amelberga, d.

11. Ponedeljek (7. dan po mlaju): Pij, papež; Januarj in Pelagija, m.; Sidronij,

m.; Marcijan, m.; Savin in Ciprijan, muč.; Abundij, m.; Sabin, sp.

12. Torek (8. dan po mlaju): Mohor in Fortunat, muč.; Janez Gualbert; Nabor in Feliks, m.; Pavlin, šk. m.; Proklus in Hilarion, m.; Marcijana, d. m.; Epifana, m.

13. Sreda (9. dan po mlaju): Marjeta, d. m.; Anaklet, p.; Sila, sp.; Evgenij, šk.; Serapion, m.; Miropa, m.; Turijan, šk. sp.

14. Četrtek (10. dan po mlaju): Feliks, šk. m.; Evtropij, m.; Atanzij, šk.; Januarj, Florencij, Julija in Justa, m.; Filip, Zenon in Narzej, m.; Antijoh, m.

15. Petek (11. dan po mlaju): Bonaventura, cerkv. uč.; Just, m.; Fok, šk. m.; Herakla, šk.; Optacijan, šk.; Kamil de Lelis; Frančišek Solan., sp.

16. Sobota (12. dan po mlaju): Karmelski Mati božja. — Favst, m.; Atenogen, šk. Valentin, šk. m.; Sizenand, m.; Domnion, m.; Evstahij, šk. m.; Rajnelda, d. m.; Marija Magdalena Postel.

17. Nedelja (13. dan po mlaju): **9. pobinkoštna.** Evangelij: Jezus joka nad Jeruzalemom. — Aleš, sp.; Hijacij, m.; Generoz, m.; Teodota, m.; Teodozij, šk.; Marcelina, devica.

18. Ponedeljek (14. dan po mlaju): Kamil de Lelis; Simforoza, m.; Emilijan, m.; Friderik, šk. m.; Gundena, d. m.; Marina, d. m.; Maternus, šk.; Arnulf, šk.; Bruno, šk. sp.

19. Torek (15. dan po mlaju): Vincencij Pavelski; Epafra, šk.; Martin, šk. m.; Just in Rufina, d. m.; Avra, d. m.; Simah, p.; Arzenij, diakon; Makrina, d.

20. Sreda (16. dan po mlaju): Elija, prerok; Hieronim Emilijan; Marjeta, d. m.; Severa, d.; Vulmar, opat; Sabin, Julijan, Maksim, Makrobij, Kasijan in Pavla, m.

21. Četrtek (17. dan po mlaju): Prakse-da, d.; Danijel, prerok; Zotik, šk. sp.; Viktor, m.; Julija, d. m.; Janez, menih; Arbogast, šk.

22. Petek (18. dan po mlaju): Marija Magdalena; Sintiha; Platon, m.; Teofil, m. Ciril, šk.; Manelaj, opat; Lavrencij, sp.

23. Sobota (19. dan po mlaju): Apolinar, šk.; Liborij, šk. sp.; Razif, m.; Primitiva, d. m.; Apolonij in Evgenij, m.; Trofin in Teofil, m.; Brigita, vdova; Romula, Redempta in Herulda, dev.

24. Nedelja (20. dan po mlaju): **10. pobinkoštna.** Evangelij: O cestinarju in farizeju. — Kristina, d.; Vincencij, m.; Viktor, m.; Menej in Kapiton, muč.; Niketa in Akvilina, m.; Ursicin, šk.

25. Ponedeljek (21. dan po mlaju): Jakob, apostol; Krištof, m.; Kukufat, m.; Pavel, m.; Teodemir, menih, m.; Valentina, d.; Magnerik, šk. sp.

26. Torek (22. dan po mlaju): Ana, mati Marije Device; Erast, šk. m.; Simfronij, Olimpij, Teodul in Eksuperija, m.; Hijacij, m.; Valens, šk. sp.; Simeon, menih.

27. Sreda (23. dan po mlaju): Pantaleon, m.; Mavrus, Pantaléemon in Sergij, m. Feliks, Julija, Jukunda, m.; Eterij, šk. sp.; Antuza, d.

28. Četrtek (24. dan po mlaju): Inocencij, p.; Nazarij in Celzus, m.; Evstahij, m.; Akacij, m.; Sampson, šk. sp.; Peregijn.

29. Petek (25. dan po mlaju): Marta, d.; Feliks, p. m.; Semplicij, Favstin in Beatrika, m.; Serapija, d.; Kalinik, m.; Olaf, kr. m.; Urban, p.; Lupus, šk. sp.; Viljem, šk. sp.; Favstin, sp.

30. Sobota (26. dan po mlaju): Abdon in Senen, muč.; Rufin, m.; Maksima, Donatila in Sekunda, d. m.; Julita, m.; Ursus, šk. sp.

31. Nedelja (27. dan po mlaju): **11. pobinkoštna.** Evangelij: Jezus ozdravi gluho-nemega. — Ignacij Lojolski; Kalimenij, šk. m.; Fabij, m.; German, šk.; Firmus, šk. sp.; Janez Kolumbini.

Z našega razgledišča

MARIJANSKA DRUŽINA v kamniški dekaniji leta 1931. — Fantovska kongregacija obstoja v 13 župnijah in šteje 517 članov. Moške imajo kongregacijo v dveh župnijah: v Komendi in Zg. Tuhinju, članov je 135. — Dekleta so pod Marijinim praporom po vseh župnijah, njih članstvo izkazuje število 2029. — Tudi kongregacije za žene napredujejo, v 13 župnijah imajo 1338 članic. — Marijin vrtec obstoja v 17 župnijah in šteje 845 dečkov in 1069 deklic, skupaj 1914. Celotna Marijina družina šteje v dekaniji 5933 članov, kar je petina vseh prebivalcev. Največje število izkazuje župnije: Komenda, Ihan in Homec. — Kdo bi mogel naštetiti in preceniti mnoge milosti, ki prihajajo od Matere milosti po kongregacijah našemu ljudstvu. Zato naj bo vsem fantom, možem, dekletom in materam v ponos, da pripadajo veliki Marijini družini. Toda pod plaščem Marijinim je še dosti prostora — zato naj se pridružijo še drugi, zlasti fantje in možje, ki tudi nujno potrebujejo varstva in pomoči Marijine.

GROBLJE. Dne 21. junija je zapustil po 6 letnem vztrajnem delovanju Misijonišče preč. g. superior Gregor Flis, ker mu je po družbenih pravilih potekel šestletni rok. Odsel je na novo mesto v Celje. Istočasno, t. j. 29. maja, je preč. generalni superior Misijonske družbe v Parizu podpisal dekret za novega superiorja v Grobljah, preč. g. Alojzija Poharja, ki je nastopil svojo službo dne 23. junija. Novi superior je v Grobljah in okolici že znan, ker je že v začetku Misijonišča v Grobljah deloval v zavodu kakor tudi na misijonih. Bivšemu marljivemu superiorju želimo na novem mestu

kakor tudi novemu grobeljskemu superiorju obilen božji blagoslov.

KAMNIK. Kljub težkemu gospodarskemu položaju smo imeli letos že 14 porok. Meseca januarja se je poročil predsednik Katoliške akcije za dekanijo Jernej Škrjanec iz Volčjega potoka z Rozalijo Bohinc iz Cerkelj, vneto članico Marijine družbe. V zadnjih tednih pa so se poročile štiri zgledne članice kongregacije: Jožefa Groselj z Francetom Kočarjem, Stražar Ivana, zelo delavna pri prosveti in dobrotelnosti, z Francetom Svetljem. Oba para sta iz Podgorja. Dve sestri, Terezija in Marija Dimnik iz Volčjega potoka sta se poročili z dvema bratoma, Alojzijem in Jožefom Frontini; oba sta vrla člana fantovske kongregacije v Šmartnem v Tuhinju. Takih porok si želimo, pa bo srečen naš narod. — Romarski shod pri Sv. Primožu 12. junija je bil dobro obiskan. — V nedeljo 5. junija smo imeli lepo spravno in prono procesijo s presv. Rešnjim Telesom. Ker je procesija na praznik radi slabega vremena izostala, smo jo imeli ta dan. Udeležba je bila prav dobra, hiše okrašene in razsvetljene po mestu, koder je šla procesija. —

V nedeljo 12. junija smo imeli priliko videti, kako prehaja kultura iz mesta na deželo, in to ob priliki nogometne tekme med Sportnim klubom Kamnikom in fanti iz Ihana. Med prvim polčasom je golman S. K. Kamnika brcnil nekega ihanskega igralca s tako močjo v trebuh, da se je slednji onesvestil. Z umetnim dihanjem so ga spravili spet k zavesti. Svetovali bi našim fantom, naj gojijo kak bolj plemenit sport — saj danes prevladuje mnenje, da ni nogobrc edino zveličavni sport. — V zadnji številki smo poročali o moderni ureditvi kamniške siromašnice. Naknadno sporočamo, kot ilu-

stracijo k zadnjemu poročilu, da biva v eni mali sobici osem oseb, t. j. dve družini skupaj. In sicer odrasli, odraščajoči, otroci, moški, ženske itd. Da je to proti pravilom higijene in morale ter da žali družinski čut, je umevno. Zato apeliramo na merodajne činitelje, g. župana, g. sreskega zdravstv. referenta in g. sreskega načelnika, da se za zadevo zanimajo in ta nedostatek popravijo.

STRANJE. Delo na banovinski cesti je bilo nenadoma ustavljeno. Škoda! Število brezposelnih je tako spet narastlo. — Pri prvem sv. obhajilu je bilo dne 26. junija čez 30 otrok. Popoldne so bili povabljeni s stariši, s sorodniki in znanci na majhno razvedrilo v cerkveno dvorano. — Živina je šla te dni na pašo v planino. In z njo pastirji. Naj bi se vsi zdravi vrnil! Nekaj se govori o mlekarji in sirarni na planinah. Bi ne bilo tako napačno. Koliko potov, koliko zamujenega dela imajo ljudje, ki hodijo v planino po puter in po sir. — Sv. Medard hoče pri nas ostati mož beseda. Doslej je bilo še malo dni brez dežja. — Iz drugih krajev beremo vedno poročila o zlatih porokah. Tudi pri nas je nekaj takih parov, ki bi lahko praznovali isto slavlje, pa . . .

KOMENDA. V junijski številki Našega lista se nekdo iz Vira pritožuje, da so na vnebohod pokrivali Kocijančičevo stavbo, in da bi mogel povedati tesarski podjetnik štebe, kdo je temu kriv. Tesarski podjetnik štebe, Komendčan iz Most, ve povedati toliko, da ni na vnebohod pokrival omenjene stavbe on ali njegovi delavci. Kdo je pokrival na vnebohod, bi dopisnik najgotovje zvedel od lastnika stavbe.

BLAGOVICA. Kakor drugod, tako se tudi pri nas nabere nekaj novic, ki jih naj-

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Sam ne vem, kako je z menoj. Česar se lotim in kar počnem, povsod je nesreča takoj za menoj. Komaj sem se domislil Bosne, že me je nagovoril prijatelj, naj bi pustila delo tu v pusti Zaladni, katere ime sicer diži po zlatu, ali zlata nima v rokah ubogi delavec, le že itak bogati bogatini se čez vso mero z njim zalagajo.

»Pojdiva v Sibinj«, mi je govoril, »ob meji leži, kupčijsko mesto je. — Tam bo lahko delo in dober zaslužek.«

Dober zaslužek! Mislim, da me je ta beseda premotila. Zakaj želel sem hitro prislužiti primerno vsoto denarja, potem pa pustiti te kraje, ki so se mi zdeli vedno bolj divji, pusti, neprijazni. To se pravi: kraji so mi bili všeč, ampak ljudje so mi bili zoprni.

Šla sva. Služba, ki sva jo dobila, ni bila napačna. Med tednom delo in dober zaslužek, v nedeljo pa sem bil sam svoj gospod. Šel sem lahko v cerkev ali pa na izlet, kakor sem sam hotel.

Občudoval sem zlasti 73 metrov visoki zvonik protestantske cerkve. K sv. maši sem pa hodil v nekdanjo jezuitsko cerkev. Nekajkrat sem pa

skočil čez mejo v sosedno državo, v Romunijo. Prav ti skoki so bili zame usodepolni.

Ne vem, kdo je bil tisti moj dobri prijatelj, ki me je počrnil pri gospodski, da hodim v Romunijo z nameni, ki niso povsem lepi in jasni in čisti. Še na misel mi ni nikdar prišlo na to, česar so me dolžili. Ali nič ni pomagalo. Prijeli so me neke nedelje, ko sem se vrača z izleta, preiskali so me, našli so pri meni nekaj romunskih časopisov, med njimi tudi enega, ki ni bil Ogrom posebno naklonjen, kakor so mi rekli, in vse to je zadoستovalo, da so me pridržali v kletki.

Med preiskavo so me vpraševali o takih stvareh, o katerih se mi niti sanjalo ni. Seveda sem na vsa taka vprašanja odgovarjal kratko: »Ne.« Sodniki so se jezili nad menoj, češ da tako trdovratnega zločinca še niso imeli v svojih prostorih.

Obsodili so me v ječo samo na podlagi najdenih dokazov.

Po nedolžnem zaprt! Hudo mi je bilo. Jezil sem se in robantil, da je kar pihalo. Če bi bil močan kakor Samson, bi bil pretresel tiste zidove, da bi bili pokopali sodnike in vse njihove pomočnike, sam bi bil pa pobegnil daleč, daleč, da bi nikdar več ne videl tega nesrečnega mesta. Pa ni šlo. Jeze je bilo preveč, moči premalo.

Natihoma sem vedno mislil in premišljeval, kako bi pobegnil. Misel se je podila za mislijo, že se mi je svital

dan rešitve, pa so ga okoliščine spet pregnale. Naposled pa se mi je vendar posrečilo. Nočem povedati, kako, sicer bi še po smrti v grobu ne imel miru pred orožniki.

Jutranja zarja je pogledovala iz zagor, ko sem bil že davno zunaj mesta. Srečavati so me začeli prvi ljudje, ki so hiteli s svojimi pridelki na trg. Sumljivo so pogledovali človeka v kaznjenški obleki. Prijeti me nobeden ni upal. Bal se je in mislil sam pri sebi, kakšen tolovaj pač tiči v tej strahotni obleki. Nihče ni vedel, da se skriva v njej poštena — vsaj takrat — in po prostosti hrepeneča slovenska duša.

Pred seboj sem zagledal globoko dolino. V tem hipu mi je šinila v glavo nova misel: »Fant, umakni se ljudem, ki te srečujejo. Kar v goščo! Potem pa skusi priti v onole dolino.«

Nekaj skokov in gozdno drevje južnih Karpatov me je vzelo v svoje gostoljubno varstvo. Ko sem bil dosti daleč od ceste, sem si zaželel malo počitka. Položil sem svoje trudne ude v senco goste smreke in sem prav krepko zaspal.

Visoko na nebu je stalo sonce, ko sem se prebudil. Precej nizko pod seboj sem začul udarce sekire. Šel sem za glasom. Previdno sem stopal po hosti in se oziral okoli sebe. Kar zagledam na drevju poleg sebe nekaj kosov vrhnje obleke in precejšnjo zalogo kruha. Odložil sem del svoje jet-

priobčimo. Ker je Naš list glasilo Kato-liške akcije, se mi zdi potrebno, da napišem par vrstic o tem. — Tudi pri nas obstoja odbor Katoliške akcije, ki ima nalogo, da skrbi za lepo in zgledno življenje v fari. Sadovi, čeprav sedaj še bolj redki, se že kažejo; v cerkvi, pri obhajilni mizi in pri krščanskem nauku je videti vedno več zavednih mož in fantov, ki z lepim zgledom vplivajo tudi na druge bolj mrzle. Na zadnji odborovi seji se je sprejelo še več novih članov, ki imajo vsi dolžnost pomagati svojemu dušnemu pastirju, kot so nekad apostoli Jezusu pomagali ohraniti in širiti vero in lepo krščansko življenje. — Naše cerkveno petje prav dobro napreduje; vsako prvo nedeljo pa lepo poje moški zbor. Tako pride malo do spremembe, kar je ljudem zelo všeč. — Dne 8. maja so fantje uprizorili igro »Sinovo maščevanje ali Spoštuj očeta« in šaljiv prizor »Čudna kupčija«. Prva je zelo poučna in nam je segala prav do srca ter privabila celo solze v oči; druga nam je nudila obilo poštenega smeha. Igralci so svoje vloge kljub kratki pripravi izvrstno rešili in to tudi tisti, kateri so šele prvič igrali. — Na praznik Mar. Oznanenja je Prosvetno društvo priredilo »Materinski dan«, ki je prav za prav veljal materam in otrokom, a so imeli vsi prost dostop, ker nikomur ne škoduje, če sliši kaj poučnega. G. župnik so imeli lep govor »Kaj je mati in kako naj jo otrok spoštuje«, nato je sledilo nekaj deklamacij, nakar je cerkveni moški in mešani zbor zapel nekaj pomenljivih pesmi. Matere, vzgajajte otroke v katoliškem duhu, čuvajte svoje bisere, le v njih je bodočnost! Otroci pa spoštujte svoje starše, spolnajte zapovedi; le na ta način bo v družinah sreča in splošna zadovoljnost. Želimo, da bi materinski dan obhajali vsako leto. — Dne 4. junija smo pokopali Ano Vidergar iz Prelesja; dosegla je visoko starost 80 let. Bila je dobra krščanska žena, večkrat previdena s sv. zakramenti, zato upamo, da se že veseli pri Bogu. — V pre-

teklem mesecu sta bila pri nas poročena dva para. — Nekaj slabih fantov ostaja vsako nedeljo med sv. mašo zunač cerkve. To je grda navada. Želja poštenih je, da se to odpravi, ker ne dela časti ne fari ne občini, še manj pa njim samim.

MEKINJE. 700 letnico proglasitve sv. Antona za svetnika smo proglasili s primerno pobožnostjo 13. junija in v nedeljo za tem. Imamo pri nas enega najlepših oltarjev sv. Antona v kapeli, imenovani po istem svetniku. Izdelal ga je l. 1695 Mihael Cussa iz genoveškega marmorja za 550 gl. — Državna osnovna šola je imela letos izlet k sv. Katarini na Rovi; uršulinska pa k Mariji Pomočnici na Brezje. Žene in dekleta iz Marijine družbe pa so se odločile za božjo pot k Sv. Joštu nad Kranjem, kamor so šle v nedeljo 12. junija. To je bilo v avtobusu veselega petja, katero je podžigalo krasno vreme tistega dne.

ŠT. GOTARD. Letos je bilo prvo sv. obhajilo že v mesecu maju. V nedeljo 22. maja je 18 otrok pristopilo prvič k mizi Gospodovi. Isti dan je bila vsa šolska mladina zbrana v cerkvi in je prejela sv. obhajilo. Med sv. mašo so na koru peli šolski otroci. Na praznik sv. Reš, Telesa nam je vreme nagajalo, da se ni mogla razviti procesija, kot bi bili želeli. V upanju, da bo vedro vreme, je šla procesija iz cerkve. Ko je bil zunaj drugi blagoslov, je začelo deževati, zato so z banderi krenili po krajši poti proti cerkvi, kjer sta bila še zadnja dva blagoslova. Marsikateri udeleženec je bil zadovoljen, ker je v cerkvi lahko slišal obredne molitve v slovenskem jeziku, ko jih zunaj cerkve pri procesiji more slišati le peščica. — Stari ljudje pravijo, da to ni dobro znamenje, da pomeni nekaj hudega, če katero leto ne more iti procesija ven v prosto naravo s sv. Reš, Telesom. — Govori g. svetnika Janeza Kalana, ki jih je imel pri nas ob tridnevnicu v začetku maja, so dobro učinkovali. Marsikateri si je naročil knjižico »Fantič le gor vstan« in »Slovensko deklet«, in prav lepo število žena se

je na njegovo spodbudo priglasilo za Marijino družbo. — Pri podružnici sv. Mohorja in Fortunata se je sreha na novo prekrila. Soseščani so pokazali veliko dobre volje za cerkveni kuluk. Radi so vozili opeko od glavne ceste do cerkve, pomagali opeko nositi v podstrešje. Nekateri so darovali smrekov les za latve in deske. Vsem, ki so kaj pripomogli pri tej popravi, pri-srčna zahvala. Bog poplačaj! Pohvalno naj omenimo oba cerkvena ključarja Franceta Zajca in Jožefa Kralja, ki sta napravila veliko potov po vaseh in posestnike naprosila za smreke in delo.

HOMEČ. Dne 19. junija smo imeli spet v svoji sredi izbornega govornika g. Ivana Peršuha, ki je na shodu Mar. kongregacij na Homcu tako navdušil fante za katoliško akcijo in misijonsko misel. V nedeljo je predaval v društvenem domu o raznih vrstah zavarovanja, zlasti o posmrtninskem zavarovanju »Karitas«. V svojem temeljitim, nad eno uro trajajočem govoru je natančno pojasnil velikansko razliko med tako zvanimi »samopomočmi« in Karitas, ki med njimi ni nobene skupnosti ali zveze. Poudarjal je, da škofje izrecno priporočajo karitativno zavarovanje Karitas in da je njen pokrovitelj sam prevz. g. nadškof dr. Jeglič. Karitas dela v cerkvenem duhu in nakloni ves prebitek v dobrodelne namene karitativni zvezi v Ljubljani. — Dne 30. maja sta se poročila oba homška elektrotehnika in obenem izvrstna prosvetna delavca v naši župniji, g. Peterlin Franc iz Preserja za gđc. Antonijo Švigelj iz Begunj pri Cerknici, in g. Ciril Gostič za gđc. Ano Mazovec iz Homca. Zadnji je bil poročen na Brezjah, kjer ga je poročil homški župnik ob Marijinem oltarju. Med poročno sv. mašo je krasno prepeval in orglal ženinov brat g. Jožef Gostič, operni pevec v Ljubljani. Nato so napravili z avtom izlet še na Bled in Zasip. Bil je lep dan, čeprav se je nekdo hudomušno izrazil, da bo ta dan še treskalo, ko se ženijo elektrotehniki. — Obema paroma naše iskrene čestitke!

niške obleke in jo zamenjal za ono, tam na drevesu, pa tudi kruhu nisem popolnoma prizanesel. Zakaj lačen sem bil, hudo lačen. Upam, da mi bo Bog ta greh odpustil. Saj sem ga že tolikokrat obžaloval, da ne morem več povedati, kolikokrat.

Ko sem bil tako po zunanje nekoliko predelan in nisem bil več podoban tistemu nevarnemu Mihu iz ječe, sem se plazil počasi naprej. Zvečer, ko so po Sibirju pričeli prižigati prve svetilke, sem se priplazil v hišo svojega gospodarja. Prestrašil se me je. Povedal sem mu, kaj nameravam. Vesel je bil mojega predloga. Dal mi je knjižico, mi izplačal zaslužek in izrekel željo, naj še tisti večer zapustim njegovo hišo, ker bi sicer še njega zadele mnoge neprijetnosti, če bi se zvedelo, da je prikrival ječnika. Na vso mojo srečo moram pristaviti, da je bil moj gospodar tudi Romun po rodu. Zakaž če bi bil Nemeč ali pa Oger, ne vem, kako bi se od tule naprej glasila moja zgodba. Ali pa vem.

Res sem še tisti večer zapustil mesto. Iz previdnosti nisem šel na kolodvor v Sibirju. Prenočil sem kar na prostem. Naslednje jutro pa sem zgodaj nastopil svojo pot. Nekaj ur sem hodil peš. Potem sem se pa že

upal približati železnici in pospešiti svojo pot iz krajev, ki mi bodo za vedno ostali v slabem spominu.

Kam bi šel?

Nikamor nisem bil namenjen. Samo eno sem vedel: »Proč odtod!«

Kupil sem vozni listek do Zagreba. Ko se bom mirno vozil po železnici, bom imel dovolj časa za premišljevanje.

Gledanja skozi okno sem se kmalu naveličal. Zlasti po ogrski nižini in preko Slavonije. Sama ravnina, večten dolgčas. Ko bi bil imel kako knjigo, bi jo bil bral. Ampak pri ljudeh moje vrste ne boš našel dosti knjig.

V Osijeku na kolodvoru sem kupil nekaj časopisov. Med prvimi novicami, ki sem jih preletel, sem našel samoga sebe. Popisan sem bil kot nevaren vohun in mednarodni slepar. Sledovi za menoj da vodijo proti severu. Vesel sem bil, da me ne vidijo tukaj in da ne vedo, kam sem jo pobral. Na ves glas bi bil zavriskal, pa sem se bal, da bi me preglasno veselje ne bilo izdalo.

Lepo mirno sem se stisnil v voz in nestrpno čakal, da bi se vlak že premaknil. Potem bom še bolj varen. Naj me le iščejo na severu, moja pot gre proti zapadu.

Dolgo smo potem vozili proti Zagrebu. Časa sem imel torej dovolj, da sem lahko premišljeval, kam bi se obrnil. Čim bolj se je vlak bližal Zagrebu, tem bolj je vstajala v meni misel, da bi se napotil proti domu. Blizu doma sem že in po poštemem potu sem prišel domov. Ne v družbi takega človeka, ki že s svojo obleko molče razodeva, da ni kaj prida tisti človek, ki ga spremlja.

Torej domov!

Bom vsaj videl, če me doma še poznajo. In kako govore in sodijo o meni. Pa tudi domačih krajev bi se rad vsaj enkrat v življenju še nagle-dal. Pa domačo besedo bi rad slišal in domačo pesem. V Leobnu sem jo zadnjič. Torej v tujini. Kako lepa mora biti domača pesem šele doma!

Torej domov! V Zagrebu sem kupil vozni listek do Kranja. Z nepopisnimi občutki sem poslušal in užival od Zidanega mosta naprej domačo govorico. Kdor ni bil nikdar v tujini, teh občutkov sploh ne pozna. Kdor pa je že bil, jih je sam občutil in bi mu bil moj popis odveč.

Pozdravljena, domovina!

Zgubljeni sin se vrača v tvoje naročje. Kako ga boš sprejela? Žeja me samo po tvoji prijazni besedi.

MORAVCE. Moravska dolina je pač najlepša spomladi, en sam cvet je. Letos je sicer pozna zima dolgo zadrževala zaželjeno pomlad, še celo sv. Jurij, ta krščanski vitez, je ni mogel premagati; narava je imela še vedno zimsko lice. A mesec maj, ki je okrasil Marijine oltarje, je tudi pomladi pomagal do zmage. Zaživela je moravska dolina, in vsak grmiček in vsako drevo je ozelenelo. Sicer je dolgotrajno, mrzlo deževje še zaviralo prsto pot pomladi, a sedaj je, kakor se zdi, gorko sonce pomagalo pomladi k popolni zmagi. — Na Limbarski gori romarskih shodov nismo več tako veseli, kot smo jih bili prejšnja leta, preveč je poleg pravih romarjev, pričelo prihajati izletnikov, ki cerkve od znotraj še ne vidijo ne. Zlasti oni izletniki motijo romarje v njihovi pobožnosti, ki prihajajo zvečer in vso noč prekriče, in pa oni,

ki k glavnemu opravilu ob 10 pridejo na goro namesto v cerkev, v gostilno pit. Naš g. dekan je sicer opozoril pivce, da je zdaj božja služba, kakor je tudi prosil one, ki so glasno govorili in se smejali okoli cerkve in s tem motili božjo službo, naj mirujejo, a kaj — en sam človek ob taki priliki ne more narediti reda. Bilo pa je prav mnogo tudi pravih romarjev, tako da je bilo predvideno število sv. obhajil doseženo že pri prvi sv. maši ob pol 5, pri kateri je največ sv. obhajil. Posvetiti je bilo treba še 200 hostij, pa je komaj zadostovalo. Naša iskrena želja je, da bi ob romarskih shodih zahajali le romarji k sv. Valentinu, pivci naj doma ostanejo; ker niso domačini, bodo gotovo kje bližje našli kako gostilno. Seveda ne vemo, če jim bodo drugje pustili vso noč okrog nje rjoveti.

mož; še priporoča njih spomin. Prav zato razglaši tega ali onega za blaženega ali svetnika. Ta mesec bo ves katoliški svet obhajal spomin velikega dobrotnika revnih in zatiranih — sv. Vincencija Pavelskega.

Kaj je pač velikega storil? To vé najboljše njegova domovina Francija pa tudi ves ostali svet. V Parizu v Panteonu stoji njegov kip poleg kipov drugih velikih Francozov.

Živel je v dobi, ko je divjala v Evropi tridesetletna vojna, ki je prinela narodom toliko zla in bede. Tedaj je sv. Vincencij tako rekoč rešil milijone obubožanega francoskega ljudstva. V zahvalo za njegova dela mu je domovina vzdela naslov rešitelja domovine. Videl je vso revščino tedanjega časa, vedel je, da je ogrožena večna in časna blaginja množic. V dušo so se mu zasmilile te množice, za katere se ni nihče brigal. Zavzel se je zanje. Ustanovil je zavetišče za stare onemogle ljudi, otrokom je poskrbel za obstanek in jim nadomestil starše. Trajno delo sta njegovi dve ustanovi: družba misijonarjev in družba usmiljenih sester. Prvim je dal nalogo, skrbeti zlasti za dušni blagor ljudi; drugim je odkazal pred vsem telesna dela usmiljenja. Ne slavi ga zato samo francoski narod. Sv. Vincencij je bil univerzalen, katoliški, slavi ga ves svet. V vseh delih sveta delujejo njegovi misijonarji. Povsod najdete usmiljene sestre, ki se posvečajo strežbi bolnikov, sirot in onemoglih in nudijo pomoč in tolažbo.

Še danes se povsod čuti blagoslov njegovega dela. V njegovem duhu in pod njegovim varstvom so ustanovljene Vincencijeve konference, ki po mestih olajšajo mnogo bede. Sv. Vincencij je bil res oče ubogih in je še danes, kakor ga slavi cerkvena pesem. Ta naslov mu je priznala tudi katoliška Cerkev, ko ga je postavila za varuha in zaščitnika vsem društvom, ki kakorkoli delujejo v prid ubogih in zatiranih — skratka, društvom, ki se posvečujejo delom krščanske ljubezni.

Kako je tudi današnji čas potreben blagoslova sv. Vincencija! Saj je današnja doba tako podobni takratni. Koliko bede je danes na svetu, dušne in telesne; treba je ljudi, ki bi delili kos kruha s potrebnimi, treba jih je, ki bi se vneto zavzeli za padle, da bi jih dvignili, da bi one, ki so v nevarnosti, da padejo, rešili. Sv. Vincencij je klical laike, osebe svetnega stanu na pomoč, da pomagajo reševati duše, prav kakor danes doni po svetu klic sv. očeta na delo v Katoliški akciji. Revnim je poskrbel delo, da so se mogli hraniti, in jih je npravno dvignil, kar je namen karitativnega dela. Kako srečnega se je čutil, če je mogel potrebnemu kaj dobrega sto-

Leon XIII. in rešitev delav. vprašanja

29. »Ono je torej treba pred vsem ugotoviti, da moramo prenašati človeške razmere, nemogoče je, da bi v državljanskem občestvu nastala enakost med najnižjim in najvišjim. To sicer namerjajo socialisti, toda prazno je vsako stremljenje, ki nasprotuje naravnim lastnostim sveta. Prevelike namreč in premnoge so pri ljudeh razlike v naravnih lastnostih, nimajo vsi enake nadarjenosti ne spretnosti ne zdravja ne moči; njuni razliki teh okolnosti sam po sebi sledi neenak položaj. In to je popolnoma prikladno za korist zasebnikov in skupnosti; skupno življenje namreč potrebuje različne zmožnosti za opravljanje poslov in razne službe; in za opravljanje teh služb sili ljudi pred vsem vsakterega različno imetje.«

30. »In kar se tiče telesnega dela, bi človek celo v stanu nedolžnosti ne bil brez dela; toda kar bi tedaj prostovoljno želel za razvedrilo duha, temu se je moral pozneje človek podvreči — da se pokori za greh — tako, da čuti njegovo težo in je k temu prisiljen od potrebe. »Prekleta bodi zemlja v tvojem delu, v trudu se boš od nje živel vse dni svojega življenja« (1 Moz 3, 17).

31. »In na podoben način ostale nadloge na zemlji ne bodo prenehale, ker so zle posledice greha trpke za prenašati, trde in težke in one nujno spremljajo človeka do zadnjega dneva življenja. Zato je trpljenje in boleť človeška usoda, in naj ljudje prekušajo in iščejo karkoli, takšnih neprilik z nobeno silo, z nobeno spretnostjo ne bodo mogli popolnoma iztrebiti iz človeške družbe. Če pa kateri izjavljajo, da to zmorejo, če bednemu ljudstvu obetajo življenje, prsto vsake bolesti in težav, polno pokoja in vednega uživanja — potem isti nalagajo ljudem gorje in grade prevaro, ki se bo nekoč prevrgla v še večjo nesrečo kot je sedanja. Najboljše, kar storimo, je, da vzamemo človeško življenje kakršno je, obenem pa, kakor smo že omenili, iščemo drugod za težave primerne olajšave.«

Človeško srce je Bog tako ustvaril, da hrepeni po sreči, ki bi bila trajna in popolna. Vemo pa, da nobeden take sreče ne more imeti na zemlji. Prav zato je zapisal veliki sv. Avguštin besede: »Nemirno je človeško srce, dokler ne počiva v Bogu«, za katerega je ustvarjeno.«

Dvojni zmotni preroki nastopajo na svetu glede človekove sreče. Eni t. j. socialisti obetajo svojim somišljenikom nebesa že na zemlji. Seveda se bo to zgodilo v njihovi bodoči državi. »Svobodni hočemo biti kakor ptičke pod nebom; brezskrbno, vedro, v sladki harmoniji kakor njim naj nam poteka življenje.«

Na drugi strani je med ljudi, tudi med dobre katoliške delavce, zašel nekak turški fatum in odgovarja v svojih težavah:

Je že božja volja tako. Vsega zla ne boste nikoli spravili s sveta.

Zlato srednjo pot nas uči socialni papež Leon XIII., ko trdi, kako pogubonosno je varanje bednega delavca, če se mu vzbujajo upanje, da bo že na tem svetu dosegel življenje brez vseh neprijetnosti in težav. Veliko težje in z večjo nevoljo trpi tisti, ki je v upanju razočaran. Boljša je resnica, čeprav kolje oči, kakor prevara; kakor je boljša operacija kot dolgotrajno trpljenje. Nemogoče je odpraviti neenakost med ljudmi, kakor je nemogoče odstraniti vse težave in vsako trpljenje po svetu.

Najboljše, kar storimo, je, da vzamemo človeško življenje tako, kakršno je, obenem pa iščemo drugod za težave in trpljenje primerne olajšave. Kar uči papež Leon XIII., nam potrjuje tudi zdrava pamet. Naj nastane na svetu še tak napredek, vendar bo vedno nekaj nevednih ljudi in zato bodo potrebni učitelji, vedno bodo učenci in mojstri, bolniki in zdravniki. Ali naj vsi ti imajo enake pravice in dolžnosti? To je nemogoče. Tudi delo ostane. Eno lažje in drugo težje. Zato je navadno varanje, govoriti o popolni sreči na zemlji.

Na drugi strani pa ne smemo držati rok križem, rekoč: Je že božja volja tako. Kdor to trdi, dela Bogu samemu krivico. Bog dopušča nesrečo, trpljenje kot posledico izvirnega greha, nima pa nad tem dopadenja. Deloma je pa človek tudi sam kriv svoje nesreče. Kar velja o osebnem trpljenju, velja tem bolj o socialnih razmerah. Isto velja o krivičnem družabnem redu. Res je, da je uzakonjen. Toda zakoni so človeško delo. Kdor jih je napravil, jih enako more spremeniti ali odpraviti. In kdo drugi je kriv, če zakoni ne odgovarjajo duhu krščanske ljubezni, kakor ljudje, ki so jih napravili. Zanimarjali in prezirali so božjo postavo ljubezni in so si s tem sami spletli bič, ki jih zdaj tepe.

Zlo, ki je na svetu, je posledica greha, ki se ne da spraviti s sveta. Vera nam daje moč, da moremo trpljenje prenašati, daje nam sredstva, da moremo zlo in trpljenje ublažiti in mu vzeti ostrino. x.

Sveti Vincencij - oče ubogih

Svet časti može, ki so se dvignili nad povprečno splošnost množice; občuduje jih, strmi nad njihovimi deli in jih slavi; postalja jim spomenike in z njihovimi imeni oslavlja ulice, trge, vasi in mesta. Tudi katoliška Cerkev ne odklanja take slave velikih

riti. In pri tem, ko je delil telesne dobrote, je mislil na dušni blagor. Za to mu je šlo v prvi vrsti; paj pa ni bil pripravljen dati, da je le mogel rešiti kako dušo. To je namen kršč. dobrotelosti: s časnimi dobrinami se približati ljudem in jim pomagati reševati njihove duše.

Naj bi našel sv. Vincencij dosti posnemovalcev med našim ljudstvom!

Po svetu

Kulturnobojni načrti v Romuniji.

Romunska vlada namerava, kakor se čuje, odstraniti položaj, ki ga zavzema rimsko-katoliška Cerkev na Sedmograškem. Od turških časov sem se imenuje samostojna organizacija katoličanov z latinsko besedo »status«. Od l. 1556 imajo namreč katoličani odbor, ki je imel in ima nalogo skrbeti sredi med razkolniško okolico za zadeve katoličanov in jih ščititi. Po pariškem miru je Sedmograška pripadla Romuniji. Dejstvo je, da Romunija le nerada vidi katoliške podložnike. Kako naj torej uniči ta izjemni položaj katoličanov? Znano je, da se za vsako nasilno odredbo najdejo pravniki, ki skušajo dati nasilju zaželena pravno podlago in obliko. V tem primeru skuša neki iznajdljivi, najbrž od vlade naročeni pravnik podtakniti besedi »status« smisel »država«, da bi bil torej status (položaj, organizacija) katoličanov država v državi, kar pa ne sme biti. Vlada misli, da če pade ta status, bo katoliška Cerkev na Sedmograškem uničena. V zadnjem času se je zvedelo, da je vlada z 20. febr. ustavila plače vsem katoliškim duhovnikom.

ZAPRTE DUHOVNE VAJE

v Lichtenth. zavodu v Ljubljani

V teku letošnjih šolskih počitnic se bodo v imenovanem zavodu vršili sledeči tečaji zaprtih duhovnih vaj:

1. Za učiteljice in uradnice od 14. julija zvečer do 18. julija zjutraj. Prijaviti se je treba do konca junija. (Posebna vabila se letos ne bodo pošiljala. Vabljeni so ne le bivše zavodove gojenke, ampak vse, ki žele v duhovni samoti dati svoji duši novih moči.)

2. Za matere z dežele od 28. julija zvečer do 1. avgusta zjutraj. Prijaviti se je treba do 15. julija.

3. Za dekleta od 12. avgusta zvečer do 16. avgusta zjutraj. Prijaviti se je treba do konca julija. — Po potrebi bo še en tečaj za dekleta v drugi polovici avgusta.

Oskrbnina (hrana in stanovanje) znaša za vse tri dni 100.— Din.

Prijave — ustmene in pismene — sprejema vodstvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg.

Svetniška postopanja. Sv. kongregacija za obrede je izdala seznam, iz katerega zvedemo, da se pripravljajo ali je v teku postopanje za 551 oseb za proglasitev blaženim ali svetnikom. Zastopani so vsi deli sveta: Afrika 8, Sev. Amerika 12, Sred. Amerika 2, Južna Amerika 21, Azija 24, Oceanija 2 in Evropa 482. Med evropskimi deželami pride na Nemčijo 6 postopanj, Avstrijo 1, Angleško 6, Belgijo 13, Čehoslovaško 1, Francijo 114, Švico 2, Irsko 3, Španijo 55, Holandsko 2, Italijo 271, Romunijo 1, Jugoslavijo 1, Portugalsko 2 in Poljsko 2. V 57 primerih gre za svetniško proglašenje, v 494 za proglašenje za blažene. V nekaterih primerih se vrši postopanje za več oseb skupaj. To so tako imenovana mučeniška postopanja. Nekatera postopanja segajo po svojih začetkih še v 13. stoletje, 5 v 14., 2 v 15., 25 v 16., 111 v 17., 110 v 18., 247 v 19. in 49 v 20. stoletje. To je znamenje, da je Cerkev sveta da-

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRICEK MATICEK

Litanije vseh svetnikov

Ali veste, kdaj se molijo litanije vseh svetnikov? Gotovo vemo, pravite. Slovenske litanije vseh svetnikov se molijo včasih ob nedeljah pri popoldanski božji službi, če ni kak poseben vzrok, da se molijo litanije Matere božje ali Srca Jezusovega. Posebno radi pa poslušamo ob prošnjih dneh ali pa pri procesiji sv. Marka, ko gospod molijo latinske litanije vseh svetnikov. Še po poti domov ponavljamo: »Sankte Petre, sankte Pavle, ora pro nobis!«

Tako je z litanijami vseh svetnikov pri nas. Zdaj pa poslušajte, kako so onega leta, ko je bila v Južni Afriki pri črnih Kafirih velika suša, molili litanije vseh svetnikov mali Kafirčki.

Misijonar je govoril črnim malčkom o veliki suši, ki vlada v njihovi deželi. Naročal jim je, naj mnogo molijo, da ljubi Bog pošlje blagodejnega dežja. Mali Kafri niso šele premišljevali, ampak so se nemudoma odločili, da v procesiji poromajo k bližnji kapeli Matere božje, kakor so to videli ob prošnjih dneh, ko je misijonar tjakaj vodil procesijo. Jožek, ki je imel šele dobrih pet let, je začel peti litanije vseh svetnikov naprej. Toda nepričakovano težava! Na pamet z litanijami ni šlo dolgo. Pomagali so si z imeni svojih bratcev in sestic, toda tudi teh je zmanjkalo. Kaj zdaj? Jožek se je spomnil še nekaterih imen svetnikov, katerih podobice je hranil doma v škatljici, pa tudi vseh teh se ni mogel spomniti. Drugega izhoda ni bilo; zato so takole zaključili, in sicer zelo odločno in naglas. Jožek je slovesno zapel: »Vsi svetniki, ki ste še v moji škatljici« — in drugi malčki so odločno odpeli: »Prosrite za nas!«

Kača v postelji

Mlad indijski misijonar pater Dominik se je vrnil po trudapolnem dnevnem potovanju ob sončnem zatonu na misijonsko postajo. Ze med večerno molitvijo se je moral boriti z dremavico. Vsak čas ga bo sladek sen zazibal v prijetne sanje. Zadovoljen in srečen kot je človek vedno, kadar izvrši težko delo, se je vlegel na revno ležišče. Ni se še dobro odel, ko začuti, da se je poleg njega pod oedejo nekaj zganilo. Prestrašen skoči na noge in prižge luč. Kaj zagleda? V njegovi postelji se je zvijala velikanska kača, ki ji pravijo kobra.

Nezaželenega gosta je z vso previdnostjo odstranil. Misijonar si je štel v veliko srečo, da je nevarnosti še pravočasno utekel. Z veliko hvaležnostjo se je zahvaljeval angelu varihu. Kača kobra, ki se je ugnezdila v njegovo posteljo, je zelo strupena in je njen pik vedno smrten. Tudi ni ta kača boječa kot druge, da bi bežala, ampak človeka tudi kar sama popade, če ji na kakršenkoli način pride na pot.

Če spomin oslabi

Odrasli pogani, ki hočejo prejeti sv. krst, morajo prestati težko preskušnjo. Misijonar jih natanko spraša katekizem. Mlajši dečki in deklice in že večji fantje in dekleta, katerih spomin je še svež, pridejo k izpitu z veliko samozavestjo. In res na vsa vprašanja odgovarjajo točno in gladko. Želja, prejeti sv. krst, jih je priganjala k temu, da so se katekizma tako natanko naučili.

Starejšim pa gre bolj trda. Spomin jih zapušča in v kratkem času si niso mogli do dobra prisvojiti vseh resnic, ki jih uči katekizem. Zato povedo včasih za odgovor

prav hude krive nauke. Tako na primer odgovori kdo na vprašanje:

»No, ali veš, koliko je Bogov?«
 »Štirje, gospod pater.«
 »Tako misliš? Kako se pa imenujejo?«
 »Adam in Eva.«
 »Kam boš pa po smrti šel: v pekel ali v nebesa?«
 »V pekel, pater.«
 »Zakaj?«
 »Zato, ker je tam Bog in njegovi svetniki in angeli.«

S temi, pravite, bi se pa še mi šli kosati. O, to pač! Vendar jim preveč zameriti ne smete, ker so že stari; imajo pa resno željo, postati kristjani in priti v nebesa in ne v pekel, čeprav pri izpitu imena zamešajo.

*

Za Jezusovo hišico. Striček je dobil za Jezusove tabernaklje za Afriko že precej darov. V zadnji številki niso bila imena objavljena. Darovalci naj stričku odpustijo, imena nekaterih darovalcev in darovalk je striček založil in zgubil. Saj Jezusček itak ve za njihova imena. On nič ne pozabi. Ni pa zgubil denarja, ampak ga bo poslal v Afriko. Darovali so še sledeči:

Vida Orožen, dijakinja, Celje 5 Din; Mišelca Mav, Groblje 16, Tončka iz Celja 10, Rode Marica, Rodica 20 Din; I. odd. Lichtenthurna 30; Vavpetič Francek, Tunjice 5; Gajšek Valter, Celje 10; Ernest Oberwalder, Domžale 10; Katka in Stanka Letnar, Homec 10 Din.

UGANKARJI

Zadnja uganka pa ni bila težka. Rešitev se glasi: Misijski dan v Grobljah. Pa tega misijonskega dneva ne bo 29. junija, kakor je bilo nameravano, ampak pozneje. Bo že objavljeno v Našem listu, da bodo lahko tudi otroci, ki so blizu Grobelj doma, prišli zraven. Uganko je pravilno rešilo 66 otrok. Izžrebani so bili in dobijo nagrado: Dragica Rebernik iz Stranj, Toman Jelena iz Moravč in Remic Jože iz Križa.

Rešili so še tile otroci: Slavka Langerholc, Stranje; Cotman Ivan, Jarše; Anton in Milena Šmon, Ernest Oberwalder, Domžale; Minka Šorn, Mišelca Stupica, Podrečje; Burja Val., Nožice; Karel, Stanko, Mici Šajn, Male Lašče; Remic Jože, Križ; Vavpetič Francek, Tunjice; Joško Majcen, Ihan; Julka Letnar, Vodice; Savinšek Marijan, Kamnik; Francka in Pepca Koželj, Uršič Marica, Rebernik Dragica, iz Stranj; Bogomil Pavlič, Buč; štefka Štefan, Krasce; Lukan Marija, Moste; Jožefa, Anica in Francka Uršič, Kregarjevo; Marica Kerč, Podrečje; Mici in Helena Cerar, Škrjančev; Francka Vider, županje njive; Anton

Rode, Rudnik; Ančka in Ivanka Hrovat, Krašce; Marica Širca, Kamnik; Štefka Stegnar, Peče; Angela Stenko, Zg. Koseze; Škrjanc Štefka, Duplica; Jančigaj Rado, Moravče; Kopač Janez, Češnjice; Urbanija Anton, Anica Orehek, Moravče; Kopač Janez, Češnjice; Novak Štefan, Prikrnica; Mimi in Joško Šarc, Vrba; Lonica in Jožica Jeraj, Turnše; Anica Janežič, Germ Danica, Podbevšek Pavla, Trampuž Boris, Grilj Minka, Toman Jelena, vsi iz Moravč; Vojška Ivanka, Dob; Julka in Ivan Beden, Vir; Franci Končan in Pepček Škrabar, Domžale; Keržič Ivanka, Lichtenthurn, II. odd.; Kati Hribar, Vir; Pergar Minka, Moravče; Koderman Franja, Prikrnica; Benkovič Minka, Kamnik; Danica Cerar, Domžale; Katka in Stanka Letnar, Homec.

UGANKA

ŠE·MO·ZA·LI·ME

Zunaj poletje,

v trgovini Senica v Domžalah
pa novo blago.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznani nizkih cenah.

R. MIKLAUC
 »PRI ŠKOFU«
 LJUBLJANA
 Lingarjeva ulica 3
 Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Ugodna prilika za varčevanje!

**HRANILNICA IN
 POSOJILNICA
 V KAMNIKU**
 REG. ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

v svoji lastni hiši: Šutna, štev. 22.
 (blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Za mlade vlagatelje ima na razpolago domače hranilnike (šparovčke).

Vse davke plačuje posojilnica sama.

Daje posojila na vknjižbo, na poroštvo in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Uradne ure: od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.